

Skilsmissestatistik

Af landsdommer *Svend Danielsen*

Ved flere lejligheder har jeg været inde på, at dansk statistik om opløsning af ægteskab er meget sparsom. Dette er overraskende i betragtning af, at der indsamles tal på så mange andre områder, og med den samfundsmæssige betydning antallet af separationer og skilsmisser samt deres virkninger har i mange henseender.

Blandt grundene til begrænsningerne i de statistiske muligheder er, at det kun er skilsmisser, der indberettes. Ingen offentlige registre indeholder oplysninger om separationer eller om, hvem der får eller har forældremyndigheden. Det er skilsmisseoplysningerne, herunder vielsesdatoerne og parrenes CPR-numre, der bearbejdes af Danmarks Statistik i tabellerne om befolkningens bevægelser. Derudover indberetter domstolene noget om deres sagsantal og fordeling, herunder med en rubrik for ægteskabssager, hvorfor en summarisk oplysning herom indgår i retsstatistikken. Statsamternes arbejde er talmæssigt et lukket land, hvilket er beklageligt, fordi hovedparten af de familieretlige sager behandles og afgøres der.

Gennem de senere år har jeg prøvet at skaffe mig flere oplysninger om ægteskabssagerne, navnlig på grundlag af et landsretsmateriale. Denne artikel er endnu et forsøg på at udfylde nogle af de mørke pletter.

I. Materialet

1. I årene 1981-86 gennemgik jeg størstedelen af *landsretternes ægteskabssager* og bearbejdede dommene fra årene 1981-82 og 1984-85 statistisk. Oplysningerne herfra indgik i en redegørelse om forældremyndighedsdomme, se Jur. 1981, s. 234-51. I UfR 1984 B, s. 131-37 og i Dommerforeningens Domsoversigter, 1986, pkt. 6.4.46-52 opstillede jeg nogle tabeller over godt 500 domme om hustrubidrag.

Yderligere var der tal i min artikel om separations- og skilsmissegrunde i UfR 1987 B, s. 25-31. Endelig var der i min oversigt over 519 domme fra landsretterne i ægteskabssager 1984-85 i Dommerforeningens Domsoversigter, 1986, pkt. 6.4.1-108 en række tal og tabeller.

2. Mine hidtidige undersøgelser har været begrænset til ankedommene, hvilket har været en mangel. Jeg har følt et behov for at gennemgå en række *byretsdomme* for at få et indtryk af, hvorledes det står til i førsteinstansen, der ud fra mere generelle synspunkter og med henblik på ægteskabssagerne som helhed forekommer langt mere interessante end landsretternes sager.

For et par år siden havde jeg mulighed for at gennemgå ægteskabssagerne fra *byretten i Odense* for året 1984. Det drejede sig om 136 sager, hvoraf 113 endte med dom, medens de resterende blev hævede. For samme år gennembladede jeg *dombogen fra Korsør*, og fandt 22 domme, medens der havde været 34 ægteskabssager i retskredsen. En større undersøgelse blev foretaget af ægteskabssagerne i de fem *byretter i Frederiksborg Amt* for 1986, som dette år behandlede 285 ægteskabssager, hvoraf 235 endte med dom. Derudover har jeg gennemgået 31 domme fra *Hjørring* fra samme år, hvortil kom en bortfalden sag. Det talmæssige materiale består således af 487 ægteskabssager fra byretterne fra 1984 og 1985, heraf 401 domme. Da der det pågældende år ifølge byretsstatistikken var henholdsvis ca. 3.400 og ca. 3.100 ægteskabssager, drejer det sig således om 7-8 pct. af det samlede antal, men om materialet er repræsentativt for landet som helhed kan være vanskeligt at bedømme.

En *supplering* af oplysningerne er sket med hjælp fra venlige kolleger fra Grenå, Næstved,